

Ба шурои диссертациони 6D. КОА-079 - и
назди Институту фалсафа ва сиёсатшиносии ба
номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии
илмҳои Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе,
хитоби Рӯдакӣ, 33)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Юсуфзода Авази Нурали дар мавзӯи “Нақш ва мавқеи элитаи илмӣ дар ҳаёти сиёсии ҷомеа (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 5.6.2. Ниҳодҳо, равандро ва технологияи сиёсӣ.

Муҳимияти мавзӯи таҳқиқоти диссертациони Юсуфзода Авази Нурали дар мавзӯи “Нақш ва мавқеи элитаи илмӣ дар ҳаёти сиёсии ҷомеа (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)” аз он бармеояд, ки дар раванди ташаккули ҷомеаи муосир, ки бо суръати бисёр баланд инкишоф ёфта истодааст, нақши элитаи илмӣ дар ҳаёти сиёсии ҷомеа басо бузург мебошад. Ин қисри фаъоли ҷомеа, яъне элитаи илмӣ дар татбиқи ҳадафҳои стратегӣ, рушди босуботи ҷомеа, илм, ҳимояи манфиатҳои миллий, таъмини суботи оромӣ дар кишвар ҳисагузор мебошанд. Ҳамзамон элитаи илмӣ ин муарифкунандаи ҳадафҳои созида ва татбиқкунандаи он мебошад. Амалияи ҷамъиятӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон нишон медиҳад, ки элитаи илмӣ дар тамоми соҳаҳои ҳаёт фаъолона ширкат варида, барои ташаккули муносибатҳои гуногуни ҷамъияӣ ва муаррифии он дар арсаи байналмиллалӣ низ ҳисагузор мебошанд. Фаъолияти самараноки элитаи илмӣ дар давраи муосир, ки марҳилаи муҳими инкишофро сипари намуда истодааст, ба манфиати тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷомеа ва махсусан самти сиёсӣ нақши муҳим мебошад. Ҳукумати мамлакат низ ба элитаи илмӣ таваҷҷуҳи хоса зоҳир менамояд ва тавассути қабули барномаҳои махсус, кушиши намуда истодааст, ки марҳила ба марҳила мавқеи элитаи илмиро дар ҷомеа боло бардорад.

Автореферати диссертатсияи Юсуфзода Авази Нурали аз муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, бахшҳои асосӣ, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳо, феҳристи интишороти муаллиф ва аннотатсия иборат

мебошад. Қисмати муқаддимаи автореферати муаллиф бештар ба масъалаи мубрамияти мавзуи таҳқиқоти нигаронда шудааст. Муаллиф тавонистааст, ки дараҷаи омӯзиши мавзуи таҳқиқотиро ҳамаҷониба таҳлил ва асоснок намояд.

Мубрамияти мавзуи таҳқиқотӣ дар он инъикос меёбад, ки элитаи илмӣ яке аз қишрҳои асосии ҷомеаи муосир ба ҳисоб меравад. Онҳо ҳамчун дорандаи дониш, тавлидгари инноватсия ва технологияҳои пешрафта дар раванди қабули қарорҳои стратегие, ки ояндаи миллатро муайян мекунанд, нақши ҳалкунанда мебозад. Дар ҷаҳони муосир, ки элитаи илмӣ яке аз гуруҳи асосӣ барои рушду ташаккули дилхоҳ соҳа маҳсуб меравад, таҳлил ва баррасии нақши онҳо дар ҳаёти сиёсӣ муҳимияти бештарро касб намудааст.

Дар боби якуми диссертатсия муаллиф бештар ба баррасии масъалаҳои назариявӣ методологии таҳқиқи элитаи илмӣ дар ҳаёти сиёсии ҷомеа таваҷҷуҳ намудааст. Ҳангоми таҳлили ҷанбаҳои назариявӣ методологи муаллиф аз усулҳои гуногун истифода намудааст. Мафҳум ва моҳияти элита шарҳ дода шудааст, вобаста ба нақши элитаи илмӣ дар ҳаёти сиёсӣ назари муҳақиқони гуногун пешниҳод карда шудааст. Ҳамзамон вобаста ба ин масъала аз ҷониби ҳуди муаллиф низ назарияҳои арзишманд пешниҳод карда шудааст. Ҳангоми таҳлилномаи мавзуи таҳқиқоти муаллиф тафовути мафҳумҳои «элитаи илмӣ», «ҷамъияти илмӣ» ва «зиёиёни илмӣ» ро ба таври дақиқ нишон додааст. Инчунин дар қисмати мазкур сохтор ва вазифаҳои элитаи илмӣ дар ҷомеаи муосир мавриди барраси қарор дода шуда, вобаста ба ин низ хулосаҳои зарурӣ пешниҳод карда шудааст.

Боби думи диссертатсия ба яке аз масъалаҳои муҳими замони муосир, яъне ҷойгоҳи элитаи илмӣ дар низоми амнияти миллии кишвар бахшида шудааст. Дар ин қисмат муаллиф ба омӯзиши фаъолияти маърифатии олимону донишмандон нақш ва мавқеи элитаи илмӣ дар мубориза бо хурофоту ҷаҳолат, масъалаҳои баланд бардоштани маърифати аҳоли, саҳми олимони дар мубориза бо радикализми динӣ, экстремизми сиёсӣ ва терроризм ва монанди инҳо диққати махсус додааст.

Боби сеюми диссертатсия, ташаккули элитаи илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иштироки онҳо дар ҳаёти сиёсии ҷомеа мебошад, бештар

хосияти амалиро дар худ касб намудааст. Муаллиф марҳилаҳои гуногуни рушду инкишофи элитаи илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаклҳои гуногуни иштироки элитаи илмӣ дар ҳаёти сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба таври муфассал таҳлил намудааст. Дар ин қисмат муаллиф ташаккули элитаи илмиро ба се марҳила чудо намудааст, ки марҳилаи аввали ташаккули элитаи илмӣ Тоҷикистон ба давраи шуравӣ ва марҳилаи дуюм аз солҳои 90-ум то солҳои 2000-ум ва марҳилаи сеюм аз солҳои 2000-ум то инҷонибро дар бар мегирад.

Дар хулосаи диссертатсия муаллиф натиҷаҳои муҳими таҳқиқотро ҷамъбаст намуда, хулосаҳои муҳими назариявӣ ва амалӣ пешниҳод намудааст. Автореферат ва мақолаҳои илмӣ интишорнамудаи муаллиф мазмун ва натиҷаҳои асосии диссертатсияро ба таври кофӣ инъикос мекунанд.

Бо дарназардошти аҳаммияти илмӣ ва амалӣ, сатҳи таҳлил ва мутобиқати автореферати диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионӣ, метавон хулоса кард, ки диссертатсияи Юсуфзода Авази Нурали дар мавзӯи “Нақш ва мавқеи элитаи илмӣ дар ҳаёти сиёсии ҷомеа (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)” ба талаботи муқарраргардида ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 5.6.2. Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ мебошад.

Муқарриз:

номзади илмҳои сиёсӣ, омӯзгори калони
кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии
Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон
ба номи Шириншоҳ Шохтемур

Абдуев Х. Н.

Имзои н.и.с. Абдуев Х. Н. – ро тасдиқ мекунам.

Сардори шӯбаи таъминоти ҳуқуқӣ ва
кадрҳои Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон
ба номи Шириншоҳ Шохтемур

Қурбонзода А.Х.

Суроғаи муқарриз:

734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 146.

Тел: (992 - 37) 224 -72 - 07

Е – mail: rektoratau31@mail.ru

«21» 05 2026 с.